

Vonnisnummer / Griffienummer 2022 / <i>146</i>
Repertoriumnummer / Europees
Datum van uitspraak 7 februari 2022
Naam van de beklagde(n)
Systeemnummer parket 20CO38395 Dossiernummer 21A001556 Notitienummer parket

rechtbank van eerste
aanleg Antwerpen,
afdeling Antwerpen
Kamer AC1

Vonnis

Aangeboden op
Niet te registreren

- de huwgemeenschap (RR) - (RR.
voor 1/2 VG,
– (RR.) voor 1/2 VG.

optrekken of plaatsen van constructie zonder of in strijd met een geldige vergunning

Buiten de gevallen bedoeld in de artikelen 4.2.2. tot en met 4.2.4. van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, het optrekken of plaatsen van een constructie, met uitzondering van onderhoudswerken, hetzij zonder voorafgaande stedenbouwkundige vergunning, verkavelingsvergunning, omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen of omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden, hetzij in strijd met de betreffende vergunning, hetzij na verval, vernietiging of het verstrijken van de termijn van de betreffende vergunning, hetzij in geval van schorsing van de betreffende vergunning, te hebben uitgevoerd, voortgezet of, buiten het geval bedoeld in artikel 6.1.1. lid 3 van de voornoemde Codex, in stand gehouden,

(art. 4.1.1., 3° en 9°, 4.2.1., 1°, a), 4.2.2., 4.2.3., 4.2.4. en 6.1.1. lid 1, 1°, en 3 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening ; art. 5, 1°, a), en 6 lid 1 Decreet 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning)

namelijk: uitbreiding van het fysiek bouwvolume door aanbrenge van isolatie tegen de buitenzijde van de gevel op de scheidingslijn met het naastgelegen pand

in strijd met de stedenbouwkundige vergunning verleend door het College van Burgemeester en Schepenen van op 12/05/2016; waardoor een overbrugging ontstaat over het dak van 15 cm;

te in de periode van 1 januari 2017 tot en met 31 december 2017, op een niet nader bepaalde datum

door

PROCEDURE

Gezien het bewijs van overschrijving van de dagvaarding van beklagde op het kantoor Rechtszekerheid 1 dd. 2/8/2021 ref.

De behandeling en de debatten van de zaak hadden plaats in openbare terechtzitting.

De rechtspleging verliep in de Nederlandse taal.

De rechtbank nam kennis van de stukken van de rechtspleging en hoorde alle aanwezige partijen.

Beoordeling

op strafgebied

feiten

a.
De heer _____ en mevrouw _____ beklaagden, bouwden in 2017 een nieuwbouwpand op de hoek van de _____ en de _____. Dit gebouw werd opgetrokken tegen het pand in de _____ van mevrouw _____ de burgerlijke partij.

b.
Beklaagden bouwden, in overeenstemming met de bouwplannen en de stedenbouwkundige vergunning, een zijmuur tegen het pand van de burgerlijke partij hoger dan het pand van de burgerlijke partij. Het hoogste deel van deze muur werd echter uitgebreid met een deel boven het pand van de burgerlijke partij van vijftien centimeter dik. Deze uitbreiding ("overkraging") was niet voorzien op de bouwplannen en is in strijd met de afgeleverde stedenbouwkundige vergunning verleend door het college van burgemeester en schepenen van _____ op 12 mei 2016.

bewijs, kwalificatie en toerekening

c.
De omschrijving van de tenlastelegging bij verwijzing bevat een verwijzing naar artikel 6.1.1 1° van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (verder: VCRO), terwijl uit de contextuele lezing van de tenlastelegging duidelijk blijkt dat artikel 6.2.1 VCRO wordt bedoeld, aangezien deze de strafbaarstellingen bevat die verder geëxpliciteerd worden. Partijen hebben in de uitgewisselde besluiten naar artikel 6.2.1 VCRO verwezen en de correctie van de rechtsgrond houdt geen wijziging in van de door de strafvordering geïndiceerde feiten.

Deze materiële vergissing wordt rechtgezet.

d.
Dat het gebouw van beklaagden een volume-uitbreiding omvat boven het pand van de burgerlijke partij, dat deze "overkraging" vergunningsplichtig was en dat er geen stedenbouwkundige vergunning of omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen was hiervoor, wordt door beklaagden niet betwist.

Het bestaan van deze overkraging blijkt uit de vaststellingen door de lokale politie _____ van 24 juni 2020 en de daarbij gevoegde foto's. Dat hierbij de vergunning en de bouwplannen niet werden gevolgd, blijkt uit dezelfde vaststellingen en de erbij gevoegde stukken (stedenbouwkundige vergunning van 12 mei 2016 en bouwplannen).

Voor het aanbrengen van isolatie aan een buitenmuur met volume-uitbreiding tot gevolg bij een nieuwbouwpand, was een stedenbouwkundige vergunning of omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen vereist.

e.

Beklaagden betwisten het moreel element van het misdrijf en (impliciet) de persoonlijke toerekening van het misdrijf.

e.1

De weerhouden strafbaarstelling bij verwijzing betreft een inbreuk op artikel 6.2.1, 1° VCRO, namelijk het uitvoeren van vergunningsplichtige handelingen zonder vergunning, namelijk (samengevat) het bouwen met overkraging.

Beklaagden zijn de opdrachtgevers van de bouwwerkzaamheden, zodat de discussie met betrekking tot artikel 6.2.1, 7° VCRO in deze niet bepalend is. Deze laatste bepaling stipuleert immers dat de eigenaar tevens strafrechtelijk verantwoordelijk is bij het toestaan of aanvaarden dat een misdrijf vermeld in de punten 1° tot en met 6° van artikel 6.2.1 VCRO wordt gepleegd. Deze situatie is niet aan de orde wanneer de beklagden de opdrachtgevers van de geïsoleerde handelingen zijn (zie in die zin ook: G. VAN HOORICK, "Handhaving in de ruimtelijke ordening, met inbegrip van het vermoeden van vergunning", in R. PALMANS en R. JANSEN (ed.), *Niet-vergunde constructies – tussen gedogen en regulariseren*, Intersentia, 2020, (93) 95).

e.2

Dat beklagden het optrekken van een onroerend goed niet zelf fysiek uitvoerden, maar uitbesteedden aan een aannemer en architect, sluit geenszins uit dat ze als (primaire) dader van een stedenbouwkundig misdrijf kunnen worden beschouwd.

e.3

Artikel 6.2.1 VCRO expliciteert met betrekking tot stedenbouwkundige misdrijven geen moreel bestanddeel, maar uit de omschrijving van de bepaling en de geïsoleerde handelingen, volgt dat een wetens en willens handelen vereist wordt, wat overeen stemt met een algemeen opzet.

Het *willens* handelen vereist geenszins dat de intentie bij de gestelde gedraging betrekking had op het (strafrechtelijk) verboden karakter van de handeling, enkel dat de gestelde handeling intentioneel was. Concreet werd door beklagden bewust gebouwd zoals er gebouwd werd omdat het oprichten van het pand nagestreefd werd. Het bouwen volgens de vastgestelde modaliteiten was intentioneel, het betrof *willens* handelen.

Wetens handelen veronderstelt op zijn beurt voor strafrechtelijke verantwoordelijkheid wel dat de pleger er kennis van had dat de concreet gestelde gedraging wederrechtelijk was. Gezien de complexiteit van de regelgeving in deze, kan het vermoeden dat iedereen geacht wordt de wet te kennen, hierbij niet onverkort doorgetrokken worden.

Beklaagden verwijzen wat dit gegeven betreft naar de tussenkomst van hun architect en aannemer, die zouden hebben gesteld dat de concrete uitvoering van de bouwwerken met overkraging boven het pand van de burgerlijke partij, gebruikelijk zou zijn en aldus niet wederrechtelijk zou zijn.

Evenwel ontslaat een gebeurlijk fout advies van een aannemer of architect beklagden niet van hun strafrechtelijke verantwoordelijkheid en twee elementen dienden beklagden in het bijzonder tot kennis met betrekking tot de wederrechtelijkheid van de overkraging te hebben gebracht. *Ten eerste* is de overkraging visueel opvallend en aldus duidelijk vast te stellen. Deze overkraging wijkt daarenboven duidelijk af van de bouwplannen met betrekking tot het gebouw.

Ten tweede werden beklagden op de niet-toegelaten overkraging gewezen door de burgerlijke partij. In haar e-mail van 14 juni 2017 haalde ze dit gegeven uitdrukkelijk aan en ze verwees hierbij naar een gesprek daarover van enkele weken eerder, zonder wat dit betreft gecontesteerd te worden.

Uit deze elementen blijkt dat beklagden kennis dienden te hebben van het (mogelijk) wederrechtelijk karakter van de overkraging en zich bij twijfel nader dienden te informeren hieromtrent.

e.4

Dat beklagden pas kennis zouden hebben gekregen van de concrete overkraging toen deze effectief uitgevoerd was, sluit hun strafrechtelijke verantwoordelijkheid niet uit.

Dat het onvergund uitvoeren van een vergunningsplichtige handeling een ogenblikkelijk misdrijf is, brengt niet met zich dat het misdrijf voltrokken is bij het plaatsen van de steen, isolatie of bekleding die de concrete overkraging met zich bracht. Het bouwen van een pand is een meer complexe gedraging die bestaat uit meerdere handelingen, waaronder het uitvoeren van werken, controleren van de werken, het potentieel aanpassen en aanvaarden van de werkzaamheden.

Uit de elementen van het vooronderzoek en het onderzoek ter zitting, met inbegrip van de door partijen aangebrachte elementen, volgt duidelijk dat de bouwwerkzaamheden van het gebouw op de hoek van de en de nauwgezet werden opgevolgd door partijen en dat beklagden er minstens door de burgerlijke partij op werden gewezen dat er met een niet-voorzien overkraging werd gebouwd.

Beklagden kozen er vervolgens bewust voor, mogelijk op basis van ingewonnen adviezen, om deze overkraging te behouden, waardoor ze minstens het risico namen te bouwen op een niet-toegelaten wijze.

e.5

Als bouwheer zijn de misdrijven beklagden strafrechtelijk toe te rekenen, er was geen onweerstaanbare dwang en evenmin een onoverkomelijke dwaling.

straf en strafmaat

f.

Het bepalen van een strafrechtelijke reactie benadrukt het belang van de overtreden norm en dient als signaal, zowel naar de beklagde toe als naar de maatschappij in haar geheel. De reactie beoogt het herstel van de door het misdrijf aangebrachte maatschappelijke schade. Tegelijk wordt de maatschappelijke reactie ten aanzien van de dader naar aanleiding van het misdrijf afgerond en indien mogelijk wordt de dader ertoe gebracht herhaling te vermijden.

Bij het bepalen van de concrete strafrechtelijke reactie wordt rekening gehouden met de aard en de ernst van de feiten, het individuele verantwoordelijkheid van elke dader bij de feiten, de concrete feitelijke omstandigheden en persoonlijke omstandigheden van de dader.

De regelgeving inzake ruimtelijke ordening en stedenbouw heeft tot doel tot een maatschappelijk gestroomlijnde ruimtelijke ordening te komen, waarbij het kader van regelgeving en vergunningen ertoe dient het maatschappelijk belang en het individueel belang te verzoenen,

alsook de particuliere belangen van verschillende burgers. Door een gebouw op te (laten) trekken zonder de stedenbouwkundige vergunning na te leven, stelden beklaagden hun persoonlijk belang boven het maatschappelijk belang en verhinderden ze de noodzakelijke afstemming met de bevoegde diensten.

g.

Concreet bouwden beklaagden een nieuwbouwpand, waarvoor ze beroep deden op een architect en een algemene aannemer. Ze verkregen een stedenbouwkundige vergunning en bouwden in overeenstemming met deze vergunning, behoudens de overkraging die het voorwerp van de huidige strafvervolgung uitmaakt.

Dit betreft een misdrijf, maar tegelijk een beperkt stedenbouwkundig misdrijf.

Tevens dient rekening te worden gehouden met de concrete omstandigheden waarin de wederrechtelijke overkraging werd gebouwd, met name een situatie waarbij beklaagden als leken wat bouwprojecten betreft, opdracht gaven tot de uitvoering van een bouwproject en hierbij trachtten rekening te houden met de behoorlijk verregaande en gedetailleerde vragen en wensen van de buurvrouw, burgerlijke partij. Bij het bouwen werden ze geconfronteerd met meerdere twistpunten en wat de overkraging betreft, werden ze schijnbaar fout geadviseerd door hun aannemer en/of architect (bij gebreke aan verder onderzoek dienaangaande werd dit aspect niet uitgeklaard).

h.

Beklaagden beschikken beiden over een blanco strafrechtelijk verleden.

Rekening houdende met de beperkte omvang van de feiten, mag verwacht worden dat een schuldigverklaring volstaat als signaal en om het plegen van nieuwe feiten tegen te gaan. Evenmin noopt de ernst van de feiten tot een strafrechtelijke veroordeling of bestraffing. Aangezien een correctionele veroordeling en bestraffing niet strikt noodzakelijk zijn, wordt de veroordeling van beide beklaagden opgeschort gedurende een proefperiode van drie jaar.

op burgerlijk gebied

i.

De burgerlijke partij vordert een schadevergoeding van één euro provisioneel als hoofdsom, beklaagden betwisten dat er een effectieve, bewezen en zekere schade is.

De vaststelling dat een niet-vergunde overkraging boven het perceel en het pand van de burgerlijke partij werd gebouwd door beklaagden, brengt op zich een onmiddellijke schade teweeg van minstens een euro. Het betreft hierbij onder meer visuele schade en een minderwaarde van het onroerend goed van de burgerlijke partij.

De vordering is gegrond.

j.

De burgerlijke partij vordert een rechtsplegingsvergoeding van 1.560 euro en deze vordering wordt op zich niet betwist, zodat deze rechtsplegingsvergoeding wordt toegekend.

TOEGEPASTE WETTEN

De rechtbank houdt rekening met de volgende artikelen die de bestanddelen van de misdrijven en de strafmaat bepalen, en het taalgebruik in gerechtszaken regelen:

art. 1, 2, 11, 12, 14, 16, 31, 32, 34, 35, 37, 41 wet van 15 juni 1935;

art. 1, 2, 3, 6, 66 strafwetboek

art. 4 V.T.Sv

artikelen 1, 3, 5, 6, van de wet van 29 juni 1964;

De rechtbank:

op tegenspraak ten aanzien van

Herstelt de materiële vergissing in tenlastelegging en zet deze recht als volgt : bij inbreuk op artikel 6.2.1.1° (in plaats van 6.1.1.1°) van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening;

Ten aanzien van eerste beklagde

Verklaart de tenlastelegging lastens bewezen.

Stelt vast dat in de voorwaarden verkeert om te genieten van de **gewone opschorting** van de uitspraak van de veroordeling.

Zegt dat de uitspraak van de veroordeling zal opgeschort worden met een proeftijd van **3 jaar**, zonder voorwaarden.

Veroordeelt tot betaling van:

- een bijdrage van 22,00 EUR aan het Begrotingsfonds voor juridische tweedelijnsbijstand
- een vaste vergoeding voor beheerskosten in strafzaken. Deze vergoeding bedraagt 52,42 EUR
- de kosten van de strafvordering tot op heden begroot op $1/2 \times 85,98 = 42,99$ EUR

Ten aanzien van tweede beklagde

Verklaart de tenlastelegging lastens bewezen.

Stelt vast dat in de voorwaarden verkeert om te genieten van de **gewone opschorting** van de uitspraak van de veroordeling.

Zegt dat de uitspraak van de veroordeling zal opgeschort worden met een proeftijd van **3 jaar**, zonder voorwaarden.

Veroordeelt tot betaling van:

- een bijdrage van 22,00 EUR aan het Begrotingsfonds voor juridische tweedelijnsbijstand
- een vaste vergoeding voor beheerskosten in strafzaken. Deze vergoeding bedraagt 52,42 EUR
- de kosten van de strafvordering tot op heden begroot op $1/2 \times 85,98 = 42,99$ EUR

Op burgerlijk gebied

Verklaart de eis van de burgerlijke partij ontvankelijk en gegrond als volgt.

Veroordeelt - solidair om als schadevergoeding te betalen aan de burgerlijke partij de som van: **één euro (1,00 EUR) definitief**, te vermeerderen met de gerechtelijke moratoire interesten vanaf heden tot de dag van de volledige betaling;

Veroordeelt - solidair om als rechtsplegingsvergoeding aan te betalen de som van 1560,00 EUR (art.1022 Gerechtelijk Wetboek - art.1 tot 13 Wet van 21/4/2007 - art.162 bis - 194 Wetboek van Strafvordering).

Dit vonnis is gewezen en uitgesproken in openbare zitting op 7 februari 2022 door de rechtbank van eerste aanleg Antwerpen, afdeling Antwerpen, kamer AC1:

- rechter

in aanwezigheid van een magistraat van het openbaar ministerie,
met bijstand van griffier